

Sygn. akt VU 384/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 sierpnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Sonia Lasota-Zawisza

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : Tomasz Kałuża-Herok

po rozpoznaniu w dniu 16 sierpnia 2017 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy F. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania F. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 11 września 2014 roku

sygn. (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e .

Sygn. akt V U 384/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 września 2014 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu F. B. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia będącego następstwem choroby zawodowej. W uzasadnieniu wskazał, iż uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego nie uległ pogorszeniu i nadal wynosi 15%. (vide akta organu rentowego)

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji poprzez przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania, a także zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Podał, iż stwierdzono u niego chorobę zawodową głuchotę czuciowo-nerwową obustronną wywołaną działaniem hałasu w trakcie pracy na stanowisku górnik. Podnosił, iż stan jego zdrowia uległ znacznemu pogorszeniu, bowiem dolegliwości stale się pogłębiają. (vide k.2-4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko wyrażone w decyzji. (vide k.8-8 verte)

Sąd ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 28 lutego 2006 roku Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w K. stwierdził u ubezpieczonego F. B. chorobę zawodową narządu słuchu, tj. obustronne odbiorcze uszkodzenie słuchu. Choroba powstała w związku z zatrudnieniem ubezpieczonego w KWK (...) w J. w okresie od 1976 do 1999 roku na stanowisku górnika. W trakcie zatrudnienia ubezpieczony był ekspozowany na hałas ponad normę higieniczną 82 dB w ciągu zmiany roboczej. Od lutego 2002 roku ubezpieczony jest na emeryturze.

Dowód: decyzja (...) z 28 lutego 2006 roku – akta organu rentowego; przesłuchanie stron – ubezpieczonego k.97 verte-98

Decyzją z dnia 12 września 2006 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał ubezpieczonemu jednorazowe odszkodowanie z tytułu 15% stałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową. Następnie, decyzjami z dnia 16 września 2008 roku oraz 11 marca 2009 roku organ rentowy odmawiał ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia, bowiem uszczerbek na zdrowiu nie uległ pogorszeniu.

Dowód: decyzje organu rentowego z 12 września 2006 roku, 16 września 2008 roku oraz 11 marca 2009 roku, odwołanie z 31 marca 2009 roku, odpowiedź na odwołanie z 28 kwietnia 2009 roku, opinia biegłego sądowego otolaryngologa dr n. med. J. K., wyrok Sądu Rejonowego z 1 września 2009 roku (sygn. akt V U 107/09) – akta organu rentowego oraz akta sprawy V U 107/09 k.2-4, 7-8, 23-27, 50

W czerwcu 2014 roku ubezpieczony ponownie zwracał się o ustalenie procentowego uszczerbku, w związku z pogarszającym się stanem zdrowia. Orzeczeniem z dnia 18 sierpnia 2014 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił u ubezpieczonego 15% stały uszczerbek na zdrowiu spowodowany chorobą zawodową. Na skutek sprzeciwu wniesionego przez ubezpieczonego, orzeczeniem z dnia 3 września 2014 roku także komisja lekarska ZUS ustaliła 15% uszczerbek.

Dowód: wniosek ubezpieczonego, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, sprzeciw, orzeczenia komisji lekarskiej ZUS – akta organu rentowego

Decyzją z dnia 11 września 2014 roku, znak (...) organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia będącego następstwem choroby zawodowej. W uzasadnieniu wskazał, iż uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego nie uległ pogorszeniu i nadal wynosi 15%.

Dowód: decyzja organu rentowego z 11 września 2014 roku – akta organu rentowego

Ubezpieczony cierpi na: obustronny odbiorczy ubytek słuchu średniego stopnia pochodzenia zawodowego, a także na skrzywienie przegrody i grzbietu nosa. Uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego w związku z chorobą zawodową nie uległ pogorszeniu i nadal wynosi 15%. Co prawda, badania audiometryczne z 11 grudnia 2014 roku oraz z czerwca 2016 roku wskazują, iż ubytek słuchu ubezpieczonego jest większy, jednakże ubezpieczony zakończył ekspozycję na hałas zawodowy w 1999 roku.

Ubytek słuchu pohałasowy zawodowy jest ubytkiem stacjonarnym i nie ulega poprawie ani pogorszeniu z upływem czasu po zakończeniu ekspozycji zawodowej na hałas ponadnormatywny. Pogorszenie stanu zdrowia jest wynikiem czynników pozazawodowych i może wynikać z naturalnego ubytku słuchu postępującego z wiekiem, ubytku słuchu związanego z działaniem czynników ze środowiska zewnętrznego, bądź czynnikami genetycznymi i rodzinnymi.

Dowód: dokumentacja medyczna – akta organu rentowego; zaświadczenie o stanie zdrowia k.6-6 verte; wyniki badań k.7; przesłuchanie stron – ubezpieczonego k.97 verte-98; opinia biegłej sądowej otolaryngologa dr n. med. W. U. z opiniami uzupełniającymi k.22-23, 49, 74, 168; opinia biegłej sądowej otolaryngologa dr n. med. E. N. z opiniami uzupełniającymi k.105-106, 143

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o opinie

biegłych sądowych, jak również dowód z przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania ubezpieczonego, które wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniają tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, iż do świadczeń należnych ubezpieczonemu z tytułu choroby zawodowej zastosowanie znajdują przepisy ustawy wypadkowej z 1975 roku. Zgodnie bowiem z art. 49 a ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 j.t. ze zm.) do spraw o świadczenia z tytułu uszczerbku na zdrowiu stwierdzonego po dniu 31 grudnia 2002 r., a spowodowanego chorobą zawodową powstałą w zatrudnieniu lub podczas prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy przy jej prowadzeniu, narażających na tę chorobę, które ustało przed dniem 1 stycznia 2003 r., stosuje się przepisy obowiązujące w dniu ustania tego zatrudnienia lub działalności (współpracy).

Z mocy art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 j.t. ze zm.) pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie pieniężne. Art. 11 ust. 1 ustawy stanowi natomiast, iż odszkodowanie ulega proporcjonalnemu zwiększeniu, jeżeli stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10% w stosunku do tego, który był podstawą przyznania odszkodowania.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż stwierdzony decyzją organu rentowego 15% stały uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego nie uległ zwiększeniu, a tym samym brak podstaw do przyznania jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia.

Ubezpieczony cierpi na: obustronny odbiorczy ubytek słuchu średniego stopnia pochodzenia zawodowego, a także na skrzywienie przegrody i grzbietu nosa. Uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego w związku z chorobą zawodową w dalszym ciągu wynosi 15%. Mimo, iż badania audiometryczne przeprowadzone w 2014 oraz 2016 roku wskazują na pogłębienie ubytku słuchu uznać należy, iż pogorszenie stanu zdrowia jest wynikiem czynników pozazawodowych. W szczególności może wynikać z naturalnego ubytku słuchu postępującego z wiekiem, ubytku słuchu związanego z działaniem czynników ze środowiska zewnętrznego, bądź czynnikami genetycznymi i rodzinnymi. Ubezpieczony zakończył ekspozycję na hałas zawodowy w 1999 roku. Ubytek słuchu pohałasowy zawodowy jest natomiast ubytkiem stacjonarnym i nie ulega poprawie ani pogorszeniu z upływem czasu po zakończeniu ekspozycji zawodowej na hałas ponadnormatywny.

Tym samym, ubezpieczony nie jest uprawniony do otrzymania dodatkowego jednorazowego odszkodowania, gdyż uszczerbek na jego zdrowiu nie uległ zwiększeniu.

Ustalając okoliczności wysokości uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego Sąd w pełni podzielił całkowicie zgodne ze sobą opinie biegłych sądowych otolaryngologów dr n. med. W. U. oraz dr n. med. E. N., jako wydane przez osoby będące specjalistami w zakresie schorzeń występujących u ubezpieczonego.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż organ rentowy nie wnosił jakichkolwiek zastrzeżeń do opinii (vide k.129-130 verte). Sąd nie podzielił natomiast zastrzeżeń do opinii zgłoszonych przez ubezpieczonego, który kwestionował stwierdzenie braku związku pogorszenia słuchu z chorobą zawodową, a także nieprzeprowadzenie badania szeptem (vide k.35-36, 60-61, 84, 126-127, 179).

Biegli wyjaśnili bowiem w swoich opiniach w sposób szczegółowy przyczyny, dla których pogorszenie słuchu nie może wynikać z narażenia na hałas ponadnormatywny, jakiego ubezpieczony doznawał w trakcie zatrudnienia. Sąd uznał za przekonujące wyjaśnienia, iż ze względu na charakter uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego zaprzestanie ekspozycji na hałas zawodowy wyklucza pogłębienie uszczerbku z tej przyczyny. Nadto, załącznik do Rozporządzenia

Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 października 1975 r. w sprawie zasad i trybu orzekania o uszczerbku na zdrowiu oraz wypłacania świadczeń z tytułu wypadków przy pracy, w drodze do pracy i z pracy oraz z tytułu chorób zawodowych (Dz.U. 1975 Nr 36, poz. 199) przewiduje co prawda, iż podstawą ustalenia wysokości uszczerbku jest badanie szeptem, a badanie audiometryczne wykonuje się w uzasadnionych przypadkach, jednakże należy mieć na uwadze, iż Rozporządzenie to zostało wydane w 1975 roku. Upływ ponad 40-letniego okresu oraz postęp medycyny dokonany w tym okresie uzasadnia zastosowanie badania audiometrycznego w każdym przypadku, i to z pominięciem badania szeptem, bowiem pozwala to w sposób dokładniejszy ustalić rzeczywisty stan zdrowia badanego. Co więcej biegła W. U. jednoznacznie wskazała w opinii, że ze względu na podejrzenie agrawacji, co potwierdziło późniejsze badanie obiektywne BERA z 15 czerwca 2016r., przypadek ubezpieczonego należy uznać za szczególny, zaś ocena szeptem byłaby w tym przypadku całkowicie niemiarodajna.

Jednocześnie, wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu otolaryngologii należało oddalić z uwagi na dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornej sprawy (vide art. 217 § 3 k.p.c. a contrario). W sprawie opinie wydało już dwóch niezależnych biegłych sądowych, którzy dodatkowo wyczerpująco odnieśli się do zarzutów ubezpieczonego w opiniach uzupełniających. Przeprowadzenie dowodu z opinii kolejnego biegłego prowadziłoby jedynie do nieuzasadnionej przewlekłości postępowania.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.